

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sanok za rok 2022

Stan na 31 grudnia 2022 rok

Sporządziła:
Agnieszka Marszałek
Urząd Gminy Sanok
Referat Ochrony Środowiska

Zatwierdził: **Wójt Gminy Sanok**

(-)

Mgr Anna Hałas

(pieczęćka i podpis)

Spis treści

Wstęp.....	5
Cel i zakres opracowania.....	5
Uwarunkowania prawne:.....	6
I. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego procesu przetwarzania odpadów komunalnych.	6
II. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.	7
III. Liczba mieszkańców.	11
IV. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.....	11
V. Charakterystyka systemu gospodarki odpadami na terenie gminy Sanok.	12
VI. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.....	14
VII. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych.....	17
VIII. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.....	19
IX. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.....	21
X. Wskaźniki.....	21

Spis tabel

Tabela 1 Wykaz kosztów poniesionych na gospodarkę odpadami w roku 2022.	8
Tabela 2 Porównanie kosztów poniesionych na gospodarkę odpadami komunalnymi w poszczególnych latach	9
Tabela 3 Wykaz zlikwidowanych w 2022 r. dzikich wysypisk.	16
Tabela 4 Odpady powstałe z przetwarzania odpadów komunalnych przekazane do składowania.	17
Tabela 5 Wskaźniki analizy stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Sanok.	21

Spis rysunków

Rysunek 1 Struktura kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w poszczególnych latach.	9
Rysunek 2 Masa wytworzonych odpadów w gminie Sanok od 2013 r.....	14
Rysunek 3 Struktura masy zebranych i odebranych odpadów w 2022 roku.....	16

Wstęp

Gospodarka odpadami, to jedna z ważniejszych dziedzin szeroko pojętej ochrony środowiska. Wraz ze wzrostem jakości życia i rozwojem cywilizacyjnym, wzrasta konsumpcjonizm, który przekłada się na wzrost produkcji odpadów. Brak nawyków ekologicznych i wygodnictwo społeczeństwa jest barierą utrudniającą zachowanie właściwej hierarchii gospodarowania odpadami, osiągnięcia poziomów recyklingu i gospodarowania odpadami w systemie zamkniętym. Jako mieszkańcy i konsumenci stajemy się wytwórcami odpadów i ponosimy odpowiedzialność za ich zagospodarowanie. Pociąga to za sobą konieczność ciągłego monitorowania, dokumentowania i kontroli ilości odpadów i standardów ich zagospodarowania. Zmiana świadomości społeczeństwa w zakresie odpowiedzialności za wytwarzane odpady jest obecnie jednym z najpilniejszych wyzwań cywilizacyjnych społeczeństwa.

Cel i zakres opracowania

Obowiązek przeprowadzenie analizy stanu gospodarki odpadami wynika z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. 2022 poz. 2519).

Opracowanie ma na celu analizę prowadzonych działań i podejmowanych uchwał oraz decyzji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sanok oraz zapewnienia przejrzystości działania samorządu w zakresie gospodarowania odpadami i wydatkowania środków finansowych pochodzących z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zakres opracowania obejmuje zagadnienia wskazane w art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. 2022 poz. 2519):

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do

składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Uwarunkowania prawne:

- Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (tj. Dz. U. 2022 poz. 2519);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz.U. 2021, poz. 1530);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r. poz. 2412)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.);

I. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego procesu przetwarzania odpadów komunalnych.

Instalacje komunalne na terenie Województwa Podkarpackiego zostały wskazane na „liście funkcjonujących oraz planowanych do budowy, rozbudowy lub modernizacji na terenie woj. podkarpackiego instalacji komunalnych”, o których mowa w art. 38b ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.), na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Samorządu Województwa Podkarpackiego.

Lista obejmuje 10 instalacji do przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz 9 instalacji do przetwarzania odpadów powstałych w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – składowiska.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne

Gmina Sanok i Gmina Miasta Krosna zawarły z dniem 16 marca 2018 r. porozumienie międzygminne w sprawie powierzenia Gminie Miasta Krosno wybranego zakresu zadania utrzymania czystości i porządku w gminie, obejmujące zagospodarowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, odpadów zielonych, zawarte na 10 lat.

Do zmodernizowanej instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Krośnie (obecnie Regionalnego Centrum Odzysku) w 2022 roku trafiło 979,68 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, natomiast 1,42 Mg odebranych odpadów zostało zmagazynowane przez podmiot odbierający odpady i zostanie zagospodarowana w roku następnym. Wszystkie przekazane niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne w ilości 979,68 Mg zostały poddane procesowi R12.

W wyniku rozszerzenia zakresu porozumienia począwszy od 2022 roku Gmina Sanok przekazuje do Regionalnego Centrum Odzysku w Krośnie odpady segregowane obejmujące zmieszane odpady opakowaniowe (tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe), papier i tektura oraz szkło. Łącznie przekazano do Regionalnego Centrum Odzysku w Krośnie 753,58 Mg.

II. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Zestawienie kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, wykonano na podstawie zestawienia wydatków poniesionych w roku 2022. Zestawienie faktycznie poniesionych kosztów przedstawia tabela nr 2.

Zgodnie z art. 6r ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. 2022 poz. 2519) z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. W ramach umowy na odbieranie odpadów komunalnych przedsiębiorca wyposaża mieszkańców w worki do selektywnego zbierania odpadów. Usługa ta wliczona jest w system gospodarki odpadami.

Z nadwyżki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (usuwanie dzikich wysypisk). W roku 2022 wydatki na usuwanie dzikich wysypisk ponoszono ze środków budżetowych nie pochodzących z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Tabela 1. Wykaz kosztów poniesionych na gospodarkę odpadami w roku 2022.

Lp.	Opis zadania	Kwota wydatkowana
1.	Odbiór i transport i zagospodarowanie odpadów wraz z kosztami odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania.	2.480.168,81 zł
2.	Koszty świadczenie usług w Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów w Sanoku (obsługa, zbieranie i zagospodarowanie, w tym odzysk i recykling)	345.716,45 zł
3.	Utrzymanie i obsługa Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Pisarowcach (obsługa, zbieranie i zagospodarowanie, w tym odzysk i recykling)	361.550,81 zł
4.	Obsługa administracyjna - wynagrodzenia	319.866,71 zł
5.	Obsługa administracyjna – pozostałe wydatki	22.428,46 zł
6.	Edukacja ekologiczna	19.680,00 zł
	Razem wydatki	3.549.411,24 zł
	Wpływy	3.741.516,47 zł
	Bilans	192.105,23 zł

W ramach tego zadania zostały poniesione następujące wydatki:

- 1) 1.504.722,38 zł - odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych. Na terenie Gminy Sanok usługi w zakresie odbierania i zagospodarowywania części odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych realizował wyłoniony w procedurze zamówień publicznych Transprzet Sp. z o.o. sp. komandytowa
- 2) 975.446,43 zł – zagospodarowania odpadów zmieszanych oraz selektywnie zbieranych (papieru, tworzyw, metali i szkła), przekazanych w formie dotacji dla Gminy Miasta Krosno na podstawie porozumienie międzygminnego;
- 3) 361.550,81 zł – utrzymanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Pisarowcach. PSZOK w Pisarowcach prowadzony jest przez Gminę Sanok natomiast odbierający i zagospodarowującym odpady z tego PSZOK był Transprzet Sp. z o.o. sp. komandytowa, wyłaniana w procedurze zamówień publicznych;
- 4) 345.716,45 zł - świadczeniu usług Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Mieście Sanoku dla mieszkańców Gminy Sanok, przekazanych w formie dotacji dla Gminy Miasta Sanok na podstawie porozumienie międzygminnego;
- 5) 319.866,71 zł - obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami obejmującą wynagrodzenia pracowników zajmujących się naliczaniem i księgowaniem opłat za gospodarowania odpadami, pozostałe wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenie agencyjne dla inkasentów oraz składki od nich naliczane;

- 6) 22.428,46 zł - obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami obejmującą zakup niezbędnych materiałów i usług;
- 7) 19.680,00 zł – edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami i segregacji odpadów.

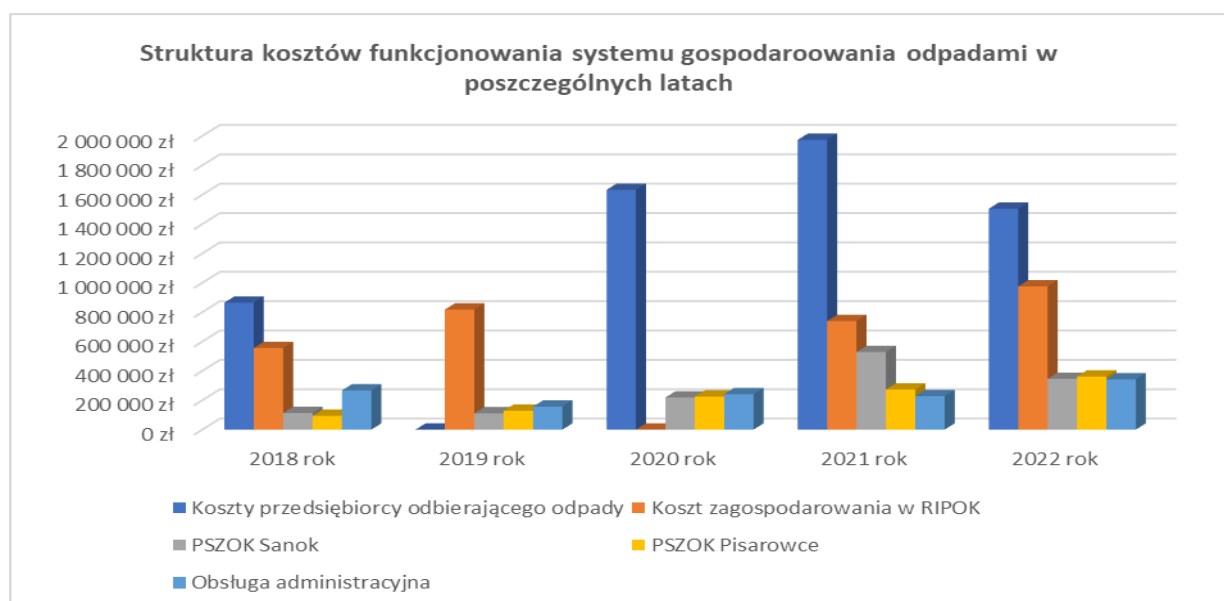
Łączenie wydatki na system gospodarki odpadami wyniosły 3.549.411,24 zł. Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami w roku 2022 wyniosły 3.741.516,47 zł. Dochody z opłat za gospodarkę odpadami były wyższe od wydatków na gospodarkę odpadami komunalnymi o 192.105,23 zł.

Remont i doposażanie GPSZOK w Pisarowcach.

W 2022 wykonano wylewki i tynki wewnętrzne pomieszczenia socjalnego. Prace te pokryte były ze środków budżetowych. W przyszłości konieczny jest remont ogrodzenia, wykonanie przyłączy wodno-kanalizacyjnych i dalszy remont pomieszczeni socjalnego, wymiana drzwi do pomieszczeń magazynowych oraz montaż wagi najazdowej.

Tabela 2 Porównanie kosztów poniesionych na gospodarkę odpadami komunalnymi w poszczególnych latach.

<i>Pozycja w kosztach</i>	<i>2018 rok</i>	<i>2019 rok</i>	<i>2020 rok</i>	<i>2021 rok</i>	<i>2022 rok</i>
<i>Koszty przedsiębiorcy odbierającego odpady</i>	864.622 zł	1.059.213 zł	1.633.071 zł	1.973.700 zł	1.504.722 zł
<i>Koszt zagospodarowania w RIPOK</i>	555.751 zł	817.956 zł	663.265 zł	739.461 zł	975.446 zł
<i>PSZOK Sanok</i>	113.195 zł	111.369 zł	218.689 zł	528.631 zł	345.716 zł
<i>PSZOK Pisarowce</i>	94.188 zł	128.630 zł	225.569 zł	272.984 zł	361.550 zł
<i>Obsługa administracyjna</i>	267.248 zł	156.974 zł	241.553 zł	228.061 zł	342.295 zł

Rysunek 1 Struktura kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w poszczególnych latach.

Stawki opłat w roku 2022

Opłatę regulowała uchwała Nr XXVIII/209/2020 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności, zmieniona uchwałą Nr XL/302/2021 z dnia 25 listopada 2021 r..

Opłaty wynosiły:

1. Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a odpady są zbierane w sposób selektywny, wynosiła 22,00 zł.
2. Stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a właściciele nie dopełnili obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny stanowiła dwukrotność stawki podstawowej 44,00 zł. Opłatę podwyższoną nakłada w drodze decyzji Wójta Gminy Sanok na właścicieli nieruchomości za miesiąc, w którym stwierdzono, że odpady nie są zbierane w sposób selektywny.
3. Miesięczna stawka opłaty za pojemnik lub worek dla właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, wynosiła:
 - 1) pojemnik 120 l – 12,00 zł
 - 2) pojemnik 240 l – 24,00 zł
 - 3) pojemnik 1100 l – 110,00 zł
 - 4) worek 60 l – 6,00 zł
 - 5) worek 80 l – 8,00 zł
 - 6) worek 120 l – 12,00 zł
4. Miesięczna stawka opłaty podwyższonej za pojemnik lub worek dla właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, w przypadku nie wypełniania obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny wynosiła:
 - 1) pojemnik 120 l – 24,00 zł
 - 2) pojemnik 240 l – 48,00 zł
 - 3) pojemnik 1100 l – 220,00 zł
 - 4) worek 60 l – 12,00 zł
 - 5) worek 80 l – 16,00 zł
 - 6) worek 120 l – 24,00 zł
5. Ryczałtowa roczna opłata od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe przez część roku wynosiła:
 - 1) dla właścicieli nieruchomości którzy, segregują odpady – 120 zł
 - 2) dla właścicieli nieruchomości, którzy nie wypełnili obowiązku segregują odpadów (opłata podwyższona) – 240 zł.
6. Zwolnienie dla osób, które nie oddają bioodpadów a kompostują je w przydomowych kompostownikach wynosiła 3,00 zł od osoby miesięcznie.

III. Liczba mieszkańców.

Według danych zawartych w ewidencji ludności w Gminie Sanok na koniec roku 2022 zameldowanych było 18222 mieszkańców.

Według złożonych deklaracji (na dzień 31.12.2022 r.) na terenie Gminy Sanok systemem odbioru odpadów zostało objętych 14509 mieszkańców.

Liczba złożonych deklaracji przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych wyniosła – 171.

Liczba złożonych deklaracji przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych wyniosła – 4770.

Liczba wydanych decyzji naliczających wyniosła – 9.

Weryfikacja złożonych deklaracji opierała się na analizie danych z ewidencji podatkowej, ewidencji ludności oraz ewidencji gruntów i budynków, a także oświadczeń złożonych przez właścicieli nieruchomości.

IV. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wskazuje, że właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

- 1) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych lub

- 2) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej;

oraz przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi.

Obowiązek ten dotyczy mieszkańców, którzy nie są objęci obowiązkiem ponoszenia opłat, wynikającym z ustawy, bądź z uchwały rady gminy. Art. 6 ust 6-12 przywołanej wyżej ustawy zobowiązuje gminę do zorganizowania odbierania odpadów lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych oraz ustalenia w drodze decyzji zasad terminów i opłat za te usługi.

Rada Gminy Sanok podjęła uchwałę w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (uchwała Nr XXIV/205/2012 z dnia 29 listopada 2012 r.). Na mocy powyższej uchwały właściciele nieruchomości, na których powstają odpady komunalne mogą korzystać z systemu gminnego odbioru odpadów i ponosić opłatę do gminy. Zgodnie z art.6c ust. 2c, a po jego uchyleniu ust. 3a i 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, właściciel nieruchomości niezamieszkałej może złożyć oświadczenie o wyłączeniu się z systemu i wskazać inny podmiot z którym zawarł umowę na odbiór odpadów.

W 2022 roku nikt z właścicieli nie złożył oświadczenia o wyłączenie się z gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

V. Charakterystyka system gospodarki odpadami na terenie gminy Sanok.

Zadania i obowiązki gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi określa ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Ustawa zobowiązuje Radę Gminy do ustanawiania przepisów miejscowych, w zakresie regulaminu czystości i porządku w gminie, szczegółowych warunków i zakresu świadczenia usług gospodarowania odpadami w zamian za opłatę, wysokość stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, sposoby i częstotliwości pobierania opłat, a także upoważniania do podejmowania uchwał fakultatywnych w zakresie objęcia właścicieli nieruchomości niezamieszkałych systemem odbierania odpadów komunalnych, ustanowienia pobierania opłaty w drodze inkaso.

W 2022 roku system gospodarki odpadami komunalnymi regulowały następujące uchwały:

- 1) w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne Nr XXIV/205/2012 z dnia 29 listopada 2012 r.
- 2) w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Sanok Nr XVIII/135/2020 z dnia 28 stycznia 2020 r. zmieniona uchwałą Nr XXXIII/245/2021 z dnia 12 marca 2021 r. i uchwałą Nr XLV/314/2021 z dnia 29 grudnia 2021 r.
- 3) w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów Nr XVIII/136/2020 z dnia 28 stycznia 2020 r. zmieniona uchwałą Nr XXXIII/244/2021 z dnia 12 marca 2021 r.;
- 4) w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności Nr XXVIII/209/2020 z dnia 25 listopada 2020 r. zmienionej uchwałą nr XXIX/214/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. i uchwałą Nr XLIII/302/2021 z dnia 25 listopada 2021 r.;
- 5) w sprawie zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Nr XV/115/19 z dnia 4 grudnia 2019 r.;
- 6) w sprawie określenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe przez część roku Nr L/356/2022 z dnia 21 kwietnia 2022 r.
- 7) w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi XV/117/2019 z dnia 4 grudnia 2019 r. zmieniona uchwałą Nr XVI/124/19 z dnia 30 grudnia 2019 r., uchwałą nr XXVIII/210/2020 z dnia 25 listopada 2020 r, uchwałą Nr XLIII/303/2021 z dnia 25 listopada 2021 r.;

- 8) w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Nr XII/96/2015 z dnia 25 listopada 2015 r. ze zmianą z dnia 14 listopada 2016 r. Nr XXV/209/16;
- 9) w sprawie poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso Nr XIX/147/2020 z dnia 5 lutego 2020 r. zastąpionej uchwałą Nr XXXIII/242/2021 z dnia 12 marca 2021 r.;

W Gminie Sanok systemem gospodarki odpadami komunalnymi objęci zostali właściciele nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych.

Odpady odbierane były w podziale na frakcje w workach odpowiednich kolorów:

- 1) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne;
- 2) bioodpady – kolor brązowy;
- 3) papier i tektura – kolor niebieski;
- 4) zmieszane odpady opakowaniowe (tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, opakowania z metali) – kolor żółty;
- 5) opakowania ze szkła – kolor zielony;
- 6) popioły – kolor szary.

Mieszkańcy wyposażeni byli w worki do zbierania odpadów segregowanych o odpowiednich kolorach, z wyjątkiem worków na niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, w które zaopatrywali się sami.

W okresie letnim od maja do września na terenach, na których znajduje się duża ilość nieruchomości rekreacyjnych, udostępniane zostały pojemniki na odpady zarówno zmieszane jak i selektywne.

W kwietniu 2022 roku przeprowadzana była zbiórka odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego.

Mieszkańcy mieli do dyspozycji dwa punkty selektywnej zbiórki odpadów:

- 1) Punkt Zbiórki Odpadów Segregowanych w Sanoku ul. Jana Pawła II 56 prowadzony przez Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o w Sanoku (punkt udostępniany mieszkańcom Gminy Sanok na podstawie porozumienia międzygminnego) czynny od wtorku do piątku od 9 do 17 oraz w soboty od 8 do 16;
- 2) Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Pisarowcach, Pisarowce 235, prowadzony przez Gminę Sanok, czynny w środy i czwartki od 13 do 17 oraz w piątki i soboty od 9 do 13.

Działania edukacyjne:

1. W 2022 roku w ramach działań edukacyjnych zrealizowano projekt nt. „Odpady segregujemy ziemię ratujemy”. W ramach projektu wyprodukowano i rozpowszechniono w mediach społecznościowych pięć krótkich filmików dotyczących właściwych nawyków gospodarki odpadami i segregacji odpadów, wydano i rozpropagowano wśród mieszkańców ulotki edukacyjne oraz utworzono profil na Facebook dotyczący projektu oraz działań i wiedzy w zakresie gospodarki odpadami.

2. Dodatkowo w szkołach przeprowadzono konkurs w zakresie zbierania makulatury powiązany z zajęciami dydaktycznymi oraz przygotowaniem plakatu.
3. Mieszkańcy otrzymali harmonogramy przygotowane przez Gminę, które zawierały również informacje dotyczące właściwej segregacji odpadów. Dodatkowo podtrzymano w kolejnym roku możliwość korzystania z aplikacji na telefon – *EcoHarmonogram*. Aplikacja zawiera interaktywny harmonogram oraz wszystkie informacje dotyczące gospodarki odpadami na terenie Gminy Sanok.

VI. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Począwszy od roku 2022 zmianie uległa definicja odpadów komunalnych i obecnie odpady komunalne nie obejmują odpadów wytworzonych z budowy i remontów. Niemniej jednak gminy nadal mają obowiązek odbieranie odpadów remontowych wytworzonych przez mieszkańców.

W roku 2022 odebrano od mieszkańców Gminy Sanok 2506,65 Mg odpadów komunalnych oraz 175,90 Mg odpadów budowlanych, co łącznie daje 2682,55 Mg. (Dla porównania w poprzednich latach zebrano: w 2021 – 2779,581 Mg; w 2020 – 2756,887 Mg; w 2019 – 2796,572 Mg; 2018 – 2643,92 Mg; 2017 – 2418,091 Mg; w 2016 – 2184,233 Mg; w 2015 – 1783,5 Mg; w 2014 – 1487,9 Mg; w 2013 – 1306,96 Mg.) Przyjmując, że na terenie Gminy Sanok wytwarza odpady 14509 mieszkańców (zgodnie z deklaracjami), nagromadzenie odpadów na mieszkańca za rok 2022 wynosiło 184 kg.

Rysunek 2 Masa wytworzonych odpadów w gminie Sanok od 2013 r.

W zbiórkach objazdowych odebrano 2021,734 Mg odpadów komunalnych w tym:

- zmieszanych odpadów komunalnych 981,10 Mg
- bioodpadów 50,90 Mg

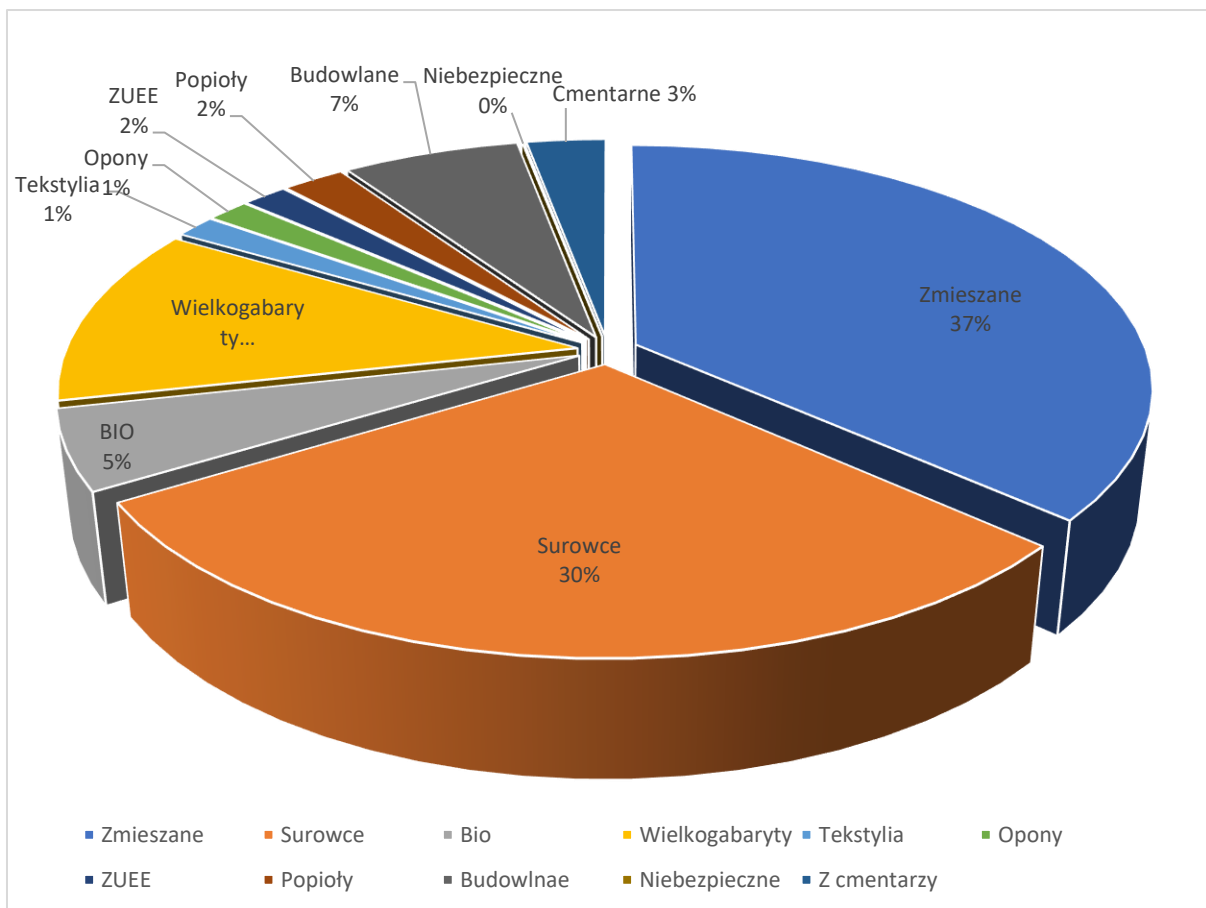
- selektywnie zebranych odpadów tworzywa sztucznego, metalu szkła, papieru 753,58 Mg
- zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych 16,92 Mg
- odpadów wielkogabarytowych 80,98 Mg
- odpadów z cmentarzy 78,36 Mg
- popiołów 59,78 Mg
- przeterminowanych leków 0,114 Mg

W gminnych punktach selektywnej zbiórki odpadów zebrano łącznie 484,916 Mg odpadów komunalnych oraz 174,90 Mg odpadów budowlanych, w tym:

- selektywnie zebranych odpadów tworzywa sztucznego, metalu, szkła, papieru 44,47 Mg
- zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych 26,755 Mg
- odpadów wielkogabarytowych 237,58 Mg
- zużytych opon 41,595 Mg
- odpadów budowlanych 175,90 Mg
- zielone 90,22 Mg
- opakowań po materiałach niebezpiecznych 1,73 Mg
- tekstylia 40,06 Mg
- popioły 2,38 Mg
- baterie 0,08 Mg
- przeterminowane leki 0,046 Mg.

Łącznie odebrano od mieszkańców oraz zebrano w punktach selektywnej zbiórki odpadów 2682,55 Mg odpadów komunalnych w tym:

- zmieszanych odpadów komunalnych 981,10 Mg
- selektywnie zebranych odpadów tworzywa sztucznego, metalu szkła, papieru 798,05 Mg
- zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych (ZUEiE) 43,675 Mg
- odpadów wielkogabarytowych 318,56 Mg
- zużytych opon 41,595 Mg
- odpadów budowlanych 175,90 Mg
- odpadów z cmentarzy 78,36 Mg
- popiołów 62,16 Mg
- tekstyliów 40,06 Mg
- bioodpadów 141,14 Mg
- niebezpiecznych (opakowań po materiałach niebezpiecznych, baterii, przeterminowanych leków) 1,97 Mg

Rysunek 3 Struktura masy zebranych i odebranych odpadów w 2022 roku.

Likwidacja dzikich wysypisk.

W 2022 roku zlikwidowano 1 dzikie wysypisko w miejscowości Dobra. Łącznie usunięto 1,22 Mg odpadów, za kwotę 1.185,84 zł. Likwidacja dzikiego wysypiska finansowana była ze środków budżetowych.

Tabela 3. Wykaz zlikwidowanych w 2022 r. dzikich wysypisk.

Lp.	Miesiąc	Miejscowość	Rodzaj odpadów	Masa [Mg]	Kwota wydatkowana na usunięcie
			Razem	1,22	1.185,84 zł
1	czerwiec	Dobra	Opony porzucone nad Sanem (30 szt.)	1,22	1.185,84 zł

VII. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

W 2022 r. odebrano z terenu Gminy Sanok 981,10 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. W poprzednich latach odebrano: w 2021 - 1066,54 Mg; w 2020 – 1136,94 Mg; 2019 –1469,250 Mg ; w 2018 - 1453,580 Mg; w 2017 - 1382,52 Mg; w 2016 - 1276,84 Mg; w 2015 - 1113,5 Mg; w 2014 - 1002,7 Mg; w 2013 - 813 Mg.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, zostały skierowane do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Krośnie - MPGK w Krośnie Sp. z o.o. w ilości 979,58 Mg i zostały poddane procesowi R12.

Odpady wytworzone w procesie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych zostały skierowane na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w postaci odpadów o kodzie 190599 – inne niewymienione odpady – stabilizat.

Tabela 4. Odpady powstałe z przetwarzania odpadów komunalnych przekazane do składowania.

Odpady przekazane do składowania powstałe w procesie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych ze zmieszanych					
Kod odpadu	Masa wytworzonych odpadów [Mg] Frakcja 0 do 80 mm	Wartość parametru ATP [mgO ₂ /g]	Miejsce wytworzenia odpadów	Masa odpadów przekazanych do składowania [Mg]	Miejsce składowania odpadów
190599	78,6210	8,01	Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych i z selektywnej zbiórki Krosno	78,6210	Składowisko „Średnie Wielkie”
	78,1490	8,01		78,1490	Składowisko „Krosno”
190599	44,9120	8,31		44,9120	Składowisko „Średnie Wielkie”
	112,4890	8,31		112,4890	Składowisko „Krosno”
Razem	314,1710			314,1710	

W 2022 r. w wyniku sortowania odpadów komunalnych powstały odpady, które zostały skierowane do produkcji paliwa alternatywnego, w związku z czym nie przekazano do składowania odpadów o kodzie 191212. Odpady o kodzie 191212 zostały przekazane do procesu R12.

Poziom składowania odpadów za rok 2022.

$$\text{Poziom składowania [\%]} = \frac{M_s}{M_w} * 100\%$$

M_s – stanowi sumę łącznej masy odebranych odpadów komunalnych przekazanych w danym roku do zagospodarowania w procesie składowania (D5) oraz łącznej masy zebranych odpadów komunalnych przekazanych w danym roku do zagospodarowania w procesie składowania (D5) oraz mas odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania oraz mas odpadów poddanych odzyskowi na składowisku odpadów.

M_w – stanowi łączną masę odebranych oraz zebranych w danym roku odpadów komunalnych, wyrażoną w Mg (bez odpadów budowlanych i rozbiórkowych)

$$M_s = 405,3150 \text{ Mg}$$

$$M_w = 2506,65 \text{ Mg}$$

Poziom składowania odpadów komunalnych za rok 2022 wyniósł 16,17 %.

Odpady wytworzone w procesie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych zostały skierowane na składowiska odpadów komunalnych:

- 1) w Średnim Wielkim (Składowisko „Średnie Wielkie”) w ilości 123,533 Mg jako odpady o kodzie 190599 – inne niewymienione odpady – stabilizat,
- 2) w Krośnie (Składowisko „Krosno”) w ilości 190,638 Mg jako odpady o kodzie 190599 – inne niewymienione odpady – stabilizat,

Łącznie wytworzono w instalacjach i skierowano na składowisko 314,171 Mg odpadów o kodzie 190599. Wszystkie wytworzone odpady charakteryzowały się współczynnikiem AT4 mniejszym lub równym 8,31 [mg O₂/g].

Biodpady

Na terenie Gminy Sanok biodpady zbierane były z podziałem na:

1. Inne biodpady, niezawierające części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zieleni, ogrodów, parków i cmentarzy (o kodzie 200108 - odpady kuchenne) – odbierane bezpośrednio od mieszkańców w brązowych workach i kierowane do instalacji mechaniczno – biologicznego przetwarzania do procesu R12 w Zakładzie Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Stalowej Woli. Po przetworzeniu odpady zostały skierowane na składowisko jako kompost niespełniający wymogów i unieszkodliwiony w procesie D8. Odpadów kuchennych o kodzie 200108 zebrano 50,90 Mg.
2. Części roślin pochodzące z pielęgnacji terenów zieleni, ogrodów, parków i cmentarzy (o kodzie 200201 - odpady ulegające biodegradacji) zbierane były w gminnych punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych i kierowane do procesu R3 do kompostowni Krosno.
W 2022 roku zebrano 90,22 Mg, z czego 88,03 Mg zebranych selektywnie odpadów zielonych zostały poddawane kompostowaniu w proces R3.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania za 2022 rok.

Poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji dozwolonych do składowania do 16.07.2020 r. został obliczony zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia MŚ z dnia 15.12.2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017, poz. 2412).

1) Masa odpadów ulegających biodegradacji wytworzona w 1995r.

$$OUB_{1995} = 0,047 * L_w [Mg] * U_o = 732,6830$$

$$L_w = 15589$$

$$U_o = 1$$

L_w – liczba ludności gminy w roku 1995

OUB_{1995} – masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzona w 1995 r.

U_o – udział gminy w rynku usług

2) Masa odpadów ulegających biodegradacji zebranych ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru danej gminy, przekazana do składowania w roku 2022.

$$MOUBR = (MWR * UW) + \sum_{i=1}^{16} (MSR_i * US_i) + (MBR1 * UB1) + (MBR2 * UB2) [Mg]$$

MWR - masa zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 200301 zebrana z obszaru danej gminy przekazana do składowania.

UW – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie zmieszanych odpadów komunalnych dla wsi (0,48)

MSR – masa selektywnie zebranych odpadów ulegających biodegradacji ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru danej gminy w danym roku, przekazana do składowania

US – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie selektywnie zebranych odpadów ulegających biodegradacji ze strumienia odpadów komunalnych dla poszczególnych rodzajów odpadów.

$MBR1$ – masa odpadów o kodzie 191212 zawierające odpady ulegające biodegradacji, powstała z odpadów komunalnych o frakcji o wielkości powyżej 80 mm przekazanych do składowania [Mg].

$MBR2$ – masa odpadów o kodzie 191212 zawierające odpady ulegające biodegradacji, powstała z odpadów komunalnych o frakcji o wielkości co najmniej 0 mm do 80 mm przekazanych do składowania [Mg],

U_{B1} – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie odpadów o kodzie 191212 powstałych z odpadów komunalnych o frakcji o wielkości powyżej 80 mm przekazanych do składowania wynosi 0,40

U_{B2} – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie odpadów o kodzie 191212 powstałych z odpadów komunalnych o frakcji o wielkości co najmniej 0 mm do 80 mm przekazanych do składowania wynoszący w zależności od wartości parametru AT_4 rozumianej jako aktywność oddychania – parametr wyrażający zapotrzebowanie na tlen przez próbkę odpadów w ciągu 4 dni

$M_{WR} = 0 \text{ Mg}$

$M_{SRi} = 0 \text{ Mg}$

$MBR1 = 0 \text{ Mg}$

$MBR2 = 0 \text{ Mg}$

$MOUBR = 0 \text{ Mg}$

- 3) Osiągnięty w roku rozliczeniowym poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

$$TR = \frac{M_{OUBR} * 100}{OUB_{1995} * D} [\%]$$

D – wskaźnik uwzględniający zmiany demograficzne mieszkańców

$$D = \frac{L_R}{L_{1995}} = \frac{14509}{15589} = 0,931$$

L_R – liczba mieszkańców z obszaru gminy w danym roku sprawozdawczym pochodząca ze złożonych przez właścicieli deklaracji ($L_R = 14509$).

$$TR = 0 \%$$

Poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji za 2022 rok wyniósł 0.

PR – poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji dozwolonych do składowania do 16.07.2020 r. nie może przekroczyć 35%. **W 2022 roku poziom został osiągnięty** ($TR = 0 \%$ < $PR = 35\%$).

VIII. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Poziom został obliczony na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz.U. 2021, poz. 1530) wg wzoru:

$$P = Mr / Mw * 100\%$$

P – poziom przygotowania do ponownego użycie i recyklingu odpadów komunalnych wyrażony w %.

Mr – łączna masa odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi (odpady z grupy 15 i 20, z wyjątkiem odpadów o kodach 200202, 200304, 200306, lub odpady powstałe z przetworzenia tych odpadów).

Mw - łączna masa wytworzonych odpadów komunalnych z grupy 15 i 20, z wyjątkiem odpadów o kodach 200202, 200304, 200306.

$Mr = 670,3176 \text{ Mg}$

$Mw = 2465,5950 \text{ Mg}$

$$P_{pmts} = 27,18 \%$$

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu opadów komunalnych do osiągnięcie w roku 2022 wynosi 25 %. **W 2022 roku poziom został osiągnięty.**

IX. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Masa odpadów przekazana do termicznego przekształcania w roku 2022 wyniosła **26,2 Mg**.

W jej skład wchodziły leki przeterminowane (200132) w ilości 0,150 Mg; farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice (200128) w ilości 1,73 Mg; odpady wielkogabarytowe (200307) w ilości 18,560 Mg i opony (160103) w ilości 5,76 Mg.

Łączna masa odebranych oraz zebranych w danym roku odpadów komunalnych - 2506,65 Mg

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy wynosi 0,01 tj. 1%

X. Wskaźniki

Tabela 5 Wskaźniki analizy stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Sanok.

Wskaźniki		
1	Masa odebranych i zebranych odpadów w gminie (bez budowlanych)	2506,6500 Mg
2	Masa zebranych odpadów budowlanych	175,9000 Mg
3	Masa wytworzonych odpadów komunalnych z grupy 15 i 20	2465,5950 Mg
4	Masa odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi (odpady z grupy 15 i 20, z wyjątkiem odpadów o kodach 200202, 200304, 200306, lub odpady powstałe z przetworzenia tych odpadów).	670,3176 Mg
5	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.	27,18 % Poziom wymagany (nie mniej niż 25%) został osiągnięty
6	Masa odpadów komunalnych przekazanych do składowania	405,3150 Mg
7	Poziom składowania odpadów komunalnych	16,17%

8	Poziom ograniczenia ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych do składowania.	0 % Poziom wymagany (nie więcej niż 35%) został osiągnięty
9	Masa odpadów przekazana do termicznego przekształcenia	26,2000 Mg
10	Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy	0,01 = 1 %